

5 prijedloga za hitan povratak glazbenih događanja uživo

28. travnja 2020.

Poštovani,

Unison - Hrvatski glazbeni savez je krovni savez glazbenih udruga kojeg čine udruge skladatelja, izvođača i njihove službe za kolektivno ostvarivanje autorskih i izvođačkih prava: **HDS i HDS ZAMP, HGU, HUIG, HUOKU i HUZIP.**

Restriktivne mjere javnog okupljanja proteklih 6 tjedana najprije su i najviše pogodile upravo glazbenu i kulturnu zajednicu. Prvi su iz sigurnosnih razloga otkazani i zabranjeni nastupi uživo, na terasama, koncertima i stadionima, a potom su uslijedile mjere za sve ostale grane gospodarstva.

Razumijevajući razloge za odluke Vlade RH, Stožera civilne zaštite i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, podržali smo ih u proteklim tjednima, kao i ostali građani zemlje. No činjenica je da se ogromna većina hrvatskih glazbenika zbog toga našla u financijski iznimno teškoj situaciji kojoj se ne nazire (sretan) kraj: **naime, nastupi uživo glavni su izvor prihoda za glazbenike i jedan od osnovnih pokretača sektora kulturnih i kreativnih industrija, koje s više od 22 milijarde kuna čine 6,3 % hrvatskog BDP a.** Žive izvedbe glazbe glavni su emotivni pokretač kontakta izvođača i publike, temeljem kojeg se u lanac industrije uključuju i drugi presudno važni segmenti sustava: promotori, diskografske i "publisherske" kuće, organizatori koncerata, servisi za prodaju ulaznica, ostali popratni tehnički servisi, pa sve do medija – web portala, radio i TV postaja koje prijenosima i snimkama donose glazbu u domove.

A glazba je, treba li reći, prvi pokazatelj emotivnog stanja i zdravlja nacije – njezini su općepoznate prednosti podizanje atmosfere u zajednici i rasterećenje od stresa te izravan poticaj na prilagodbu do nastavka uobičajenog života.

Glazba uživo ima ogroman pad opsega djelatnosti, ali i pad prihoda od 100% u odnosu na uobičajene uvjete. Nužno je što hitnije odobriti moguće načine obavljanja djelatnosti u prilagođenim uvjetima djelovanja sljedećih tjedana i mjeseci.

Zato Vas, u ime više od 17 tisuća glazbenika, članova udruga našeg saveza i njihovih obitelji, molimo i predlažemo da u plan revitalizacije gospodarskih sektora po hitnom postupku razmotrite i uvrstite sljedećih 5 prijedloga čiji je cilj spas glazbene djelatnosti i svih njezinih dionika:

1. Otvaranje glazbenih studija za snimanje i produkciju

S obzirom na popuštanje mjera od strane Stožera za civilnu zaštitu i predviđanja mogućnosti okupljanja do 10 ljudi, smatramo logičnim da se otvore glazbeni i

filmski studiji za kreativne procese, stvaranje i snimanje glazbe te filmske i televizijske produkcije.

Snimanja u kućnim uvjetima i polu-profesionalnoj ili amaterskoj kvaliteti ne mogu trajno zamijeniti profesionalni način rada i potrebnu studijsku kvalitetu produkcije. Trenutni način može kratkoročno zadovoljiti potrebe publike / tržišta za novim djelima, ali će uskoro doći do zasićenja proizvodima takvog načina rada jer ovaj način rada nema nikakvog ekonomskog niti financijskog učinka za sudionike.

Trenutno u Hrvatskoj postoji oko 250 studija za profesionalno audio snimanje u kojima je **više od 700 ljudi stalno angažirano** na snimanjima kao tehničko osoblje ili kao prateći glazbenici, oko **2000 glazbenika povremeno snima**, a u zadnjih 20 godina preko punomoći HUZIP-u prijavljeno je **više od 9000 glazbenika** koji su tijekom svoje karijere stalno ili povremeno snimali.

Vremenski okvir za prijedlog 1:

- a) Pojedinačne probe i snimanja, 2-3 osobe u studiju –od 28. travnja 2020.
- b) Snimanje manjih višečlanih postava (do 10 ljudi) – s fazom popuštanja br. 3, od 11. svibnja 2020.
- c) Snimanje orkestara/zborova – predlažemo uvođenje 4. faze koja bi dopustila okupljanje do 90 pojedinaca u profesionalne svrhe, od 18. svibnja 2020.

2. Koncerti na terasama i otvorenim gradskim prostorima (trgovi, rive i sl.)

Smatramo da bi, sukladno uputama Stožera za civilnu zaštitu koji je naveo mogućnost otvaranja terasa pri hotelima i ugostiteljskim objektima za potrebe domaćih i eventualno stranih turista, trebalo odobriti i mogućnost održavanja koncertnih nastupa bendova i/ili DJ-eva (upravo zbog jednostavnijih tehničkih potreba za produkciju glazbe) na takvim terasama. Podsjećamo, glazba u ovakvim trenucima opušta i potiče pozitivne emocije te time ima blagotvoran utjecaj na publiku, njezino mentalno i emocionalno zdravlje. Također smatramo da bi i na trgovima ili rivama u turističkim mjestima, uz obvezno pridržavanje razmaka (koji bi bio definiran pozicijama ispred bine) i epidemioloških mjera, glazbenici mogli održavati koncerte.

Navedeni objekti su među prvima zahvaćeni mjerama za zaustavljanje epidemije i bit će iznimno gospodarski oštećeni zbog očekivanog smanjenja broja turista.

Uspostava punog obavljanja ove djelatnosti bit će moguća tek nakon financijskog oporavka ugostiteljskog sektora. **Više je od 3000 glazbenika** koji se bave glazbom na ovaj način, kao osnovnim ili dopunskim zanimanjem.

Vremenski okvir za prijedlog 2:

- a) Odvijanje koncerata na terasama hotelskih i ugostiteljskih objekata – od 11. svibnja 2020., tj. trenutka otvaranja istih
- b) Odvijanje koncerata na trgovima, rivama i sličnim prostorima – tijekom turističke sezone

3. Drive-in koncerti

Predlažemo održavanje koncerata na otvorenom prostoru s malim izvođačkim postavima, uz zajamčeno održavanje preporučene distance među glazbenicima. Publika bi bila u automobilima u drive-in prostoru, a kvalitetno audio-iskustvo moglo bi joj se osigurati na razne načine: jedan uspješan svjež primjer iz Danske uključuje posebnu FM frekvenciju na radio prijemnicima u automobilima. Postoje i mogućnosti sudjelovanja sponzora koji bi pokrivali trošak produkcije i/li, barem djelomično, honorare glazbenika.

Ideja je održavanje koncerata na otvorenom slično "drive-in" filmskim projekcijama. Moguće lokacije u gradovima su veći slobodni parking prostori (primjerice: u Zagrebu - parking kod Paromlina, kod Velesajma te zapadni parking kod zgrade starog aerodroma Pleso). Posjetitelji ne bi izlazili iz automobila, a svako drugo parkirno mjesto bi trebalo ostati prazno zbog distance. Ulaz bi bio naplaćivan po automobilu ili u dogovoru sa sponzorom. Uslužna djelatnost bi se odvijala uz pomoć konobara, od auta do auta, a higijenske potrebe bi se regulirale distancom i dezinfekcijskim sredstvima.

Vremenski okvir za prijedlog 3:

Odvijanje djelatnosti na otvorenim prostorima – odmah, od 27. travnja.

4. Koncerti u zatvorenim prostorima

Smatramo da bi, sukladno uputama Stožera za civilnu zaštitu koji je naveo mogućnost održavanja vjerskih službi, trebalo odobriti i mogućnost održavanja koncerta u zatvorenim prostorima koji mogu osigurati međusobnu fizičku distancu uz poštivanje epidemioloških smjernica. Odvijanje koncerata za manji broj posjetitelja koji su distancirani oznakama po prostoru (zastavice, oznake na podu, vrpce i sl.) ili po sjedećim mjestima moguće je uz pridržavanje svih epidemioloških uputa. Zato predlažemo da se:

- a) omogućće sjedeći koncerti s ograničenjem broja posjetitelja do 150, a koji bi se održavali u bitno većim prostorima, uobičajenog kapaciteta od 300 posjetitelja naviše;
- b) omogućće koncerti u zatvorenim stajaćim koncertnim prostorima poput klubova koji mogu primiti od 200 ljudi do 2.000 ljudi u "standardnim" uvjetima; i ovdje bi u novim uvjetima najveći broj posjetitelja iznosio 150 po događanju;
- c) omogućći održavanje većih koncertnih događanja, za više od 150 posjetitelja, u velikim koncertnim prostorima, poput sportskih dvorana i sličnih prostora, koji inače imaju kapacitet od 2.000 ljudi naviše

Vjerujemo da bi time svi dionici glazbene industrije (izvođači, glazbenici, autori, producenti, tonski majstori, booking agenti, vlasnici klubova, promotori i brojne druge karike u razgranatom lancu glazbene industrije) ponovno imali financijske koristi. **To u konačnici vodi do očuvanja radnih mjesta, tijeka novca, redovite isplate davanja prema državi te pokretanja dijela gospodarstva.**

Trenutno u Hrvatskoj aktivno djeluje oko 5 tisuća autora, 10000 izvođača, te oko 2 tisuće popratnih glazbenih radnika i tehničkog osoblja, povezanog s koncertnom i izvedbenom djelatnošću.

Vremenski okvir za prijedlog 4:

- a) od 4. svibnja, slično principu ponovnog obavljanja vjerskih službi
- b) od 4. svibnja, slično principu ponovnog obavljanja vjerskih službi
- c) od 18. svibnja 2020.

5. Koncerti na otvorenom (Open-air)

Predlažemo open-air koncerte koji se mogu održavati i pred većim brojem posjetitelja koji bi na velikim otvorenim površinama (npr. Hipodrom, stadioni i slično) na označenim pozicijama, u grupama od 5 ili do 10 ljudi pratili koncert. Uslužna i higijenska djelatnost bi se mogla odvijati po principu redova iz modela trgovina te uz poštivanje svih epidemioloških mjera.

Ovaj segment je iznimno vezan uz velike sponzore zbog produkcijskih troškova, ali i zbog većeg okupljanja publike, što je sponzorima interesantno.

Slijedom toga, oporavak ovog sektora ovisit će i o oporavku sponzora. **Više od 5000 ljudi, glazbenika i tehničkog osoblja je zahvaćeno ovim prijedlogom. Većina su profesionalni glazbenici i glazbena djelatnost im je jedini izvor prihoda.**

Takav tip koncertne aktivnosti je nužno vezan uz broj ljudi i ukupnu atmosferu na licu mjesta (u dvorani ili na stadionu), kompletnu produkciju (ozvučenje i rasvjetu) i nije prenosiv na kućno pojedinačno slušanje. Pri tome, produkcijski troškovi nisu zanemarivi. Svi navedeni trenutno mogući načini obavljanja ove djelatnosti nemaju pozitivan – tj. nemaju gotovo nikakav – financijski učinak za izvođače i autore glazbe. Naplata digitalnih prijenosa koncerata je praktički nepostojeća, pa je potrebno što prije vratiti se uobičajenim načinima poslovanja, uz prilagodbu propisanim zdravstveno-higijenskim mjerama.

Vremenski okvir za prijedlog 4:

Ljeto 2020. – od lipnja nadalje.

Ovaj segment izvedbene djelatnosti je prvi zahvaćen mjerama za zaustavljanje epidemije i istovremeno zadnji kojem će biti omogućen uobičajen način obavljanja djelatnosti. Stoga smatramo da bi koncertima na otvorenom, prema gore navedenom prijedlogu, mogli osigurati odvijanje glazbene djelatnosti tijekom turističke sezone, a da se pritom ne ugrozi publika i postojeći odlični rezultati u borbi protiv korona virusa u RH.

ZAKLJUČAK:

Predloženih 5 modela povratka glazbenih nastupa uživo, kao vitalnog dijela poslovanja hrvatske glazbene zajednice, šaljem Vam s nadom da ćete uvidjeti kako je **za više od 17 tisuća ljudi**, glazbenih kreativaca i njihovih obitelji, te s njima povezanih djelatnosti, presudno važno da i glazbeni nastupi budu uključeni već u prvi val relaksacije mjera.

Zahvaljujemo na pozornosti i razumijevanju pozicije naših članova, te smo na raspolaganju svim resursima i informacijama, kako bismo zajedno što prije koordinirali nastavak glazbenog života u zemlji.

S poštovanjem,

Unison – Hrvatski glazbeni savez

